

Franc Brecl

SVETI BOŽIČNI VEČER

Božična igra pred polnočnico v treh dejanjih

Osebe:

Marija

Sv. Jožef

Pastirji:

Bolti

Melak

Sedek

2 ali 3 pomožni pastirji

Pastirice: Beta Lida Suza

Angel /eden, lahko jih je več za petje/

Trije roparji

Igra se dogaja na prvi božični večer in se nadaljuje v sveti noči.

Kraj dogajanja: prvi prizor pri pastircih na betlehemskej poljani; drugi prizor na poti od pastirjev proti votlini Jezusovega rojstva; tretji prizor pa se ponovno dogaja pri pastirjih.

I. PRIZOR

(Od zadaj, iz zakristije je, se sliši rahlo petje, lahko ob spremljavi harmonija)

Pastirček pase čredico pri mestu Betlehem...

Zagleda svetlo zvezdico nad svojo glavico.

0 mila zvezdica z neba

pozdravljenia iz dna srca.

Naznanjaš rojstvo Jezusa,

zveličarja sveta.

Bolti: /Pastir se ozira proti nebu in si govori/: Kako je krasna noč nocoj.

Melak: /Drugi pastir se glasno čudi/: Glejte, kako lepo nebo žari!

Sedek: / Tretji pastir/: Zvezde še nikoli niso tako blestele in tako lepo sjale, kot nocoj! Posebno tale nad nami..

Bolti: Nekdo prihaja; neki mož, zadaj je žena na osličku.

Melak: K popisovanju so prišli. /prideta Jožef in Marija/

Jožef: Dober večer!

Pastirji : Dober večer!

Bolti: Lepo pozdravljenia.Vidim, da sta poštena človeka. Spoštljivo vaju sprejemamo. Vsaj malo se odpocijta!

Marija: Tamle počiva najin osliček. Lačen je. Imate kaj krme zanj?

Sedek: Takoj bomo prinesli, da osliček ne bo lačen.

Melak: Morda je tudi žejen./Oba oditeta po krmo in vodo/

Bolti: Pa vidva, popotnika sta gotovo lačna in žejna.

Jožef: Da. Marija je utrujena. Po vsem mestecu Betlehemu sva iskala prenočišče, a povsod so nama rekli: "Nimamo prostora. Pojdita drugam. Pri drugi hiši so naju nagnali, pri tretji hiši so nama pred nosom zaprli vrata. Celo sorodniki so naju na vlijuden način odslovili. Saj vem, videli so, da sva oba bolj revna Davidova potomca.

Bolti: Tako je dandanes na tem svetu.

Sedek: /Sedek in Melak sta se vrnila/ Vaš osliček že je.

Melak: Tudi žejo si je že pogasil.

Jožef: Hvala vam. Dobri fantje ste.

Na robu mesta Betlehema sva privezala oslička k ograji, vstopila v trgovino, da bi si kaj kupila. Takrat so prišli tatovi, odvezali so oslička in ga hoteli odpeljati. Osliček pa je bil tako pameten, da ni hotel iti. Z vso silo se je branil: tako je odskočil, da je prvega kar podrl na tla, drugega je brenil, tretjega pa ugriznil, da so ga morali pustiti.

Sedek: Čestitam, pametnega oslička imata.

Bolti: Tudi vidva sta lačna in žejava. Na,j vama ponudim svoj kos kruha! (ga da Mariji).

Melak: Jaz pa sem vam prinesel vodo. (Ponudi Jožefu skodelico vode, /Jožef in Marija pijeta)

Jožef: Hvala.

Marija: Hvala! Dobri Bog naj vam vse bogato povrne!

Fantje veselite se, ker ste dobri. Tudi jaz sem vas zelo vesela. Delati veselje vsakemu človeku, to bodi vaše najlepše poslanstvo!

Jožef: Ali veste za kakšno bajtico ali hlevček? V Betlehemu za naju ni mesta. Morda se bo našlo kje na deželi. Nekje morava prenočiti.

Bolti: Jaz pa vem za primerno votlino. Sedaj je prazna.

Ima jasli, tam poleg je slama in nekaj sena.

Melak: Tam se bosta vsaj lahko odpočila.

Jožef: Je to daleč od tod?

Bolti: Jaz vaju bom spremjal in peljal tja. Sama bi se izgubila.

Sedek: Le bolj samotna pot je do votline. Varujte se roparjev!

Marija: Nič se ne bojte. Bog nas bo čuval. Vam pa dobrni fantje, še enkrat čestitam in se za vse zahvaljujem. Božji blagoslov naj vas vedno spreminja!

Jožef: Stopim po oslička. Treba bo iti naprej. /Odidejo./

II. PRIZOR

Roparji.

Roparji: /prihajajo vedno bliže. Dolge nože nosijo z dvignjenimi rokami/.

Bolti: Bežimo, roparji gredo! /se trese od strahu/

/Skrije se za Jožefom in Marijo ter se stisne k njima/.

Marija: /prime Boltija za roko/. Nič se ne boj. Bog nam bo pomagal.

Roparji: /so v maskah, se počasi približujejo, dvigajo svoje nože in renčijo, pripravljajo se za napad/ Denar ali življenje!

Jožef: Denarja nimamo, življenja ne damo!

Marija: /jih pogleda v oči in reče/: Kdor za meč prime, bo z mečem pokončan.

Roparji: /začuden obstojo, povesijo nože in rečejo/: Se nas nič ne bojite?

Marija: Nič.

1. ropar: Povejte, kdo nas more pokončati? Mi smo oboroženi. /pokažejo nože/. Če se nam zdi vse pokoljemo in pomorim. Kdo je močnejši od nas?

Marija: Vsemogočni Bog.

2. ropar: Na to pa nismo mislili. (umolknejo)

Marija: Poslušajte me fantje! Jaz vem: Vi niste srečni. Nihče vas nima rad. Vse vas bega.

Vprašam vas: Bi radi bili zares srečni?

3. ropar: Da, le kako?

Marija: Bog prihaja na svet kot Odrešenik in tudi vam prinaša svojo rešitev, če jo boste sprejeli?

1. ropar: Za nas ni rešitve. Preveliki grešniki smo. Veliko smo kradli, vlamljali, ropali, ubijali. In sedaj nismo vredni, da bi nam kdo prinesel srečo.

Marija: Moj sin vam jo bo prinesel. On vas ljubi.

2. ropar: Ali je to mogoče, da nas ljubi in nam želi pomagati?

Marija: Da. Res.

3. ropar: Draga gospa: Povej nam, kaj naj storimo, da bomo srečni?

Marija: Poboljšati se morate.

1. ropar: Kako se to stori?

Jožef: Kdor je kradel, naj ne krađe več.

Kdor je ropol, naj ne ropa več.

Kdor je lenaril, naj pridno dela in je svoj kruh.

Treba je poštano živeti in si biti dober z ljudmi.

1. ropar: Kako pa naj bom pošten, ko pa imam naropanih 100 zlatih cekinov in veliko srebrnikov?

2. ropar: Jaz imam nakradene in naropane zlate uhane, prstane, zapestnice, verižice.

3. ropar: Jaz pa sem naropal eno vrečo dragocenih posod, orodja in orožja.

Marija: Škodo je treba povrniti. To lahko storite na skrivaj. Kar ne morete vrniti, lahko prodajte in pomagate lačnim, siromakom in vsem potrebnim.

1. ropar: Hvala dobra gospa. Nakradeni in naropani predmeti nas ne morejo osrečiti.

Več ko jih imam, bolj sem nesrečen. Vest me peče.

2. ropar: Mene tudi.

3. ropar: Mene tudi.

Marija: Ubogi fantje! Božja sreča prihaja k vam. Odrešenik prihaja. Že vam odpušča grehe, ker se kesate in obljubljate, da se boste poboljšali. Tega se veselite. Božji mir naj bo z vami!

1. ropar: /poklekne/ Novorojeni Odrešenik bo tudi nam nevrednim prinesel svojo srečo. Hvala, tisočkrat hvala! /med tem so vsi trije roparji pokleknili/.

III. PRIZOR

/pri pastircih na betlehemske poljane/

Pastirci se sede pogovarjajo, zagledajo prikazen in se prestrašijo/ Poleg Melaka in Sedeka je še kakšen pastir.

Melak: Glejte prikazen!

1. angel: Ne bojte se, ne bojte se! Jaz sem božji angel.

Veselite in radujte se. Naznanjam vam veselo novico: nastopila je polnost časov.

Božji Odrešenik prihaja, nocoj, v tej sveti noči.

2. angel: /zapoje ali pove/ Veselite se nebesa in raduj se zemlja. Pojte gore hvalo Gospodu!

1. angel: Ta preprosta gospa, s katero ste govorili, vam prinaša njegovo srečo.

Melak: Da. Plemenita gospa, nadvse plemenita!

2. angel: To je Jezusova mati Marija.

Melak: Se začudi/ Jezusova mati Marija... /Angela odideta/

Pastirice: /pridejo in prinesejo hrano/. Dober večer!

Pastirci: Dober večer! /zamišljeno/ Šalom, šalom!

Beta: Kaj ste tako tihi in zamišljeni? Kaj gledate v nebo?

Lida: Kaj se nocoj tako svetli in vse tako svečano se mi zdi?

Melak: Nocoj je en svet večer - in ena sveta noč.

Suza: Zakaj ste tako zamaknjeni in nekam skrivnostno, svečano ponotranjeni?

Melak: Angel božji se nam je prikazal. Povedal nam je nekaj veselega.

Beta: /se začudi/ Ali je to res? In če je res, kaj vam je povedal?

Sedek: Nastopila je polnost časov. Odrešenik prihaja in mi smo najbolj srečni.

Videli smo ženo, ki bo postala njegova mati.

Melak: Bolti jo spreminja in ji kaže pot k betlehemske votlini.

Beta: Zanimivo, zanimivo...

Lida: Soseda mi je dala nagrado za vas dobre pastirje. Ta rdeča jabolka vam pošilja.

Melak: Kako to? Jabolka?

Lida: Kar nekaj ji je reklo: Daj ta jabolka pridnim pastirjem. Vsak naj dobi eno.

Nate! /Jim da jabolka/.

Suza: Naša mama vam je napravila bolj praznično večerjo. Tudi ona je nocoj prijetno razpoložena.

Sedek: Morda sluti, da je nocoj en svet večer, ena sveta noč.

Beta: Gotovo. /začne pogrinjati prt po tleh in jemati iz košar, kruh, sir, pecivo in pijačo/.

Lida: Na molitev ne smemo pozabiti.

Vsi: / Molijo/: Hvaljen Gospod, Bog naših očetov, blagoslovit hrano, ki jo bomo po tvoji dobroti zaužili. Amen.

/Začenjajo jesti. V kozarce točijo pijačo/.

Sedek: Kako, da se nocoj niste bale volkov, roparjev in tatov?

Lida: Na strahove smo nocoj čisto pozabile.

Suza: Glejte, kako ovčke mirno počivajo, skupaj ležijo. Ene nas gledajo, druge poslušajo.

Svojo zbranost in mir nam delijo! /Vsi gledajo proti ovčkam v jaslicah/.

Vsi /zapojo/: Rajske strune, zadonite,

od nebes odmevajte!

Zbori angelski hitite

na zemljo in pevajte!

Slava bodi na višavah,

slava Bogu naj doni;

mir ljudem pa po nižavah

naj nocojsnja noč rosi!

Bolti: /se ves zasopljen vrne od betlehemske votline/ Kaj sem videl! Kaj sem doživel!

/se malo oddahne/. Ta mož in žena z osličkom sta sveta človeka. Roparji so nas napadli, pa se jih nič nista bala. Roparji so tekli proti nam, mahali z velikimi noži in kričali: Denar, ali življenje! Jožef je odgovoril: Denarja nimamo, življenja vam ne damo. Marija jih je ljubeznivo nagovorila: Poslušajte me fantje! Prinašam vam veliko božjo srečo, srečo novega kralja Odrešenika sveta. Torej bi radi bili srečni tudi vi?

Suza: So roparji hoteli poslušati?

Bolti: Ne morete si misliti, kako so bili presenečeni, postal jih je sram. Zbudila se jim je vest. Žal jim je bilo za vse prestopke. Ne boste mi verjeli: Tej spoštljivi gospe so obljudili, da se bodo poboljšali.

Lida: Kako? Ali je to vse sploh mogoče?

Bolti: Škodo bodo povrnili, kar se bo dalo, podpirali bodo reveže in začeli pošteno živeti.

Beta: To bo težko. Navajeni so na potepanje in ropanje.

Bolti: Novi Odrešenik jim bo pomagal, da bodo zmogli, če se bodo trudili.

Melak: Zanimivo, vse je zanimivo.

Bolti: In ko bi vedeli, kako lepo sta molila, Kar tam sem žezel ostati, pa sta mi rekla, naj se vrnem. Kako lepo sta se zahvaljevala, Marija me je še pobožala in obljudila, da bo zame in za vse nas veliko molila.

Pastirci: Hvala.

Sedek: Angelsko petje se čuje v daljavi. /vsi prisluhnejo/

Angel: /se prikaže, vsi se vznemirijo/

Ne bojte se! Oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo. Nocoj se vam je v mestu Betlehem rodil Odrešenik, zveličar sveta. Pojdite tja, našli boste dete, v plenice povito in v jaslice položeno .

Melak: Pojdimo vsi tja in poglejmo, kaj se je zgodilo!

Sedek: Prej še napravimo načrt, kaj bi detetu darovali!

Vsi zapojo: Kaj se vam zdi, pastirci vi,

al ste kaj slišali?

Veseli glas gre dol do nas,

z nebes veseli glas.

Slava Bogu na višavah,

angelci pojo v nižavah,

lepo pojo na čast Bogu,

odprto je nebo.

Sedek: Nocoj je nebo odprto za vsakega izmed nas!